

THE EPITHET IN MATEIU CARAGIALE'S PROSE AND POETRY

Mirela COSTELEANU
University of Pitești

Abstract: Among the various stylistic means that a literary work can resort to, one can say that the epithet is one of the most significant ones, being able to express the writer's imagination and attitude towards life, people and the world as a whole. The present paper aims to outline the main types of epithets which bring their undeniable contribution to the expressiveness of Mateiu Caragiale's prose and poetry.

Key words: Epithet, Grammatical categories, Aesthetic categories.

The history of the epithet is actually the history of the poetic style in an abbreviated form. It is as typical of prose as it is of poetry with the only difference that it is made use of with a much higher frequency in the latter in accordance with the elevated and thoroughly studied style of the literary work. The epithet's main role is either to permanently readapt the nominal significance of the word or to lay great emphasis on a certain trait of the given object. By means of the epithet, the poet „places in a particular aesthetic perspective traits of the objective world, real characteristics, essential or which have become essential, hypothetic as well as real” (IRIMIA, Limbajul poetic eminescian: 41).

Epithets are classified as follows:

- a. Tautological epithets which express the same idea as the nouns they accompany. In Mateiu Caragiale's literary creation, the reader can find the following examples of tautological epithets: *mâhnire neagră* (*Craii de Curtea Veche*), *asupra albei scânteieri a luceafărului* (*ibid*).
- b. Explanatory epithets based on a certain clue able to mention an essential significance of the object or only characterising it in relation with its practical purpose.

Particular attention is given to metaphor-epithets and syncretic epithets. The former presuppose “a parallelism of impressions, their confrontation and a logical conclusion of equivalence” (OANCEA, 1988: 29, citându-l pe Veselovski). Mateiu Caragiale uses the before-mentioned group *mâhnire neagră* – a group which involves the opposition of light and darkness. It also involves the distinction between sadness and joy and the generalization of the epithet in a psychological significance - the black colour as a symbol of grief.

Grammatical Categories of the Epithet in Mateiu Caragiale's Prose and Poetry

1. The noun epithets

- a. The adjectival attribute is one of the most frequently used epithets of the noun. Mateiu Caragiale uses the gerundial adjective under the French influence: *plăcere crescândă*. In *Craii de Curtea Veche*, the writer uses adjectives preceded by the

adjectival article. This procedure is typical of Mihai Eminescu: zideria *cea antică* (Egipetul), bolta *cea senină* (Floare albastră), mâna *cea veche* (Epigonii), firea *cea înțoarsă* (*ibidem*), fața *cea pală* (Mortua est). Similarly, Mateiu Caragiale says *meșterilor cei vecchi* (Craii de Curtea Veche).

b. A grammatical category of the epithet is that of the noun epithet in the prepositional case: *vreme de lacrimi* is equivalent to *vremea ploioasă*. Mateiu Caragiale's entire work abounds in examples of noun epithets introduced with the aid of such prepositions as *cu*, *de*, *în*: *chip de ceară* (Craii de Curtea Veche), *ochii de catifea* (*ibidem*), *genele de mătase* (*ibidem*), *suflet de rob* (*ibidem*), *o seară de basm și de vis* (*ibidem*), *puhoiul de lacrimi* (*ibidem*), *izvod de frumusețe* (*ibidem*), *poleieli de argint* (*ibidem*), *lebăda de argint* (*ibidem*), *câmp de aur* (*ibidem*), *noianul de armonii sublime* (*ibidem*), *noapte de catifea și de plumb* (*ibidem*), *ulițele în clină* (*ibidem*), *stâlpii în ruină* (*ibidem*), *lumea cu blestemății* (*ibidem*).

c. Another grammatical category of the epithet is that of the noun epithet in the genitive case. The writer's literary creation is very rich in such epithets: *apanagiul săngelui* (Craii de Curtea Veche), *ananghia clipelor* (*ibidem*), *taina trecutului* (*ibidem*), *tărâmul visului* (*ibidem*), *norii nebuniei* (*ibidem*).

2. The verbal epithet: the adverb and the adverbial phrase

This category of the epithet is well represented in Mateiu Caragiale's works: *pâlpâia nostalgică și sumbră* (Craii de Curtea Veche), *asa minunat cumpărante* (*ibidem*), *Ei întinereau straniu această săptură* (*ibidem*), *se desfășura fermecătoare trâmba de vedenii* (*ibidem*), *flăcările lumânărilor încremeneau țepene* (*ibidem*).

3. The epithet at the level of the sentence

The nominal predicate often receives the value of an epithet. When the predicative is an adjective, it expresses a characteristic of the subject just like it would happen with any adjective accompanying it: *canalul era sinistru* (Remember), *ferestrele erau negre* (*ibidem*), *priveliștea în partea locului e cum nu se poate mai blandă* (*ibidem*).

There are cases when the predicative is expressed by a noun and in this situation the copula serves to render the identity of the two terms: *Pașadia era un luceafăr* (Craii de Curtea Veche), *Pașadia era meșter pe pană* (*ibidem*).

Aesthetic Categories of the Epithet

Tudor Vianu distinguishes the appreciative epithet from the evocative one, the former being defined as „the product of a value judgement, that is of that sort of judgement which connects a predicative notion to the subject which mirrors the value of the subject.” (VIANU, 1065: 174). Appreciative epithets appear in huge numbers especially in the writer's prose: *ruine semețe, veninoasă verdeață, troiene rugini, pagânească evlavie, tainicul freamăt, peisaj melancolic, ființă unică și stranie, visări exotice*. Moral epithets are often meant to characterize moral realities: *mâhnire neagră, vals domol, vraja adâncă*. Mateiu Caragiale also uses physical epithets for moral terms: *adâncă privire, lungă încumetare, deșertăciuni mărunte, amara destăinuire*.

The Epithet's Scope and Frequency

An epithet can express a characteristic of an object, this characteristic being able to define the whole class of the object or only the respective object. In the former case, the reader deals with the so-called ornant epithet while in the latter case it is the

individual epithet that the reader deals with. In Mateiu Caragiale's first novel one can notice the presence of the following ornant epithets: *vals domol*, *legănarea molatecă*, *negre prăpăstii*, *oarbe dușmănii*, *ruine semețe*, and of the following individual epithets: *veninoasă verdeață*, *troiene ruginii*, *văpăi zglobii*, *câmpiile grase*, *nobil chip*, *bogata locuință*, *bătrâna grădină*.

In his entire creation, the writer displays great preference for certain epithets, some of which persistently recur:

Nobil: *nobil chip* (Craii de Curtea Veche), *flori nobile* (ibid), *înfățișare nobilă* (ibid), *nobila demnitate a ținutei* (ibidem), *nobila amiciție* (ibidem), *inspirații mult nobile și grave* (Remember), *o gândire nobilă* (ibidem), *O nobilă tristețe/Adânc intipărită pe chipu-i mult duios* (Sihastrul și umbra);

Dulce: *privirea lor nespus de dulce* (Craii de Curtea Veche), *nu scăparăm dulci molimi* (ibidem), *dulce păstoraș* (ibidem), *păpușa cea mai dulce* (ibidem), *dulci nume* (ibidem), *dulcegi zile de vară* (ibidem), *dulce aromeală* (Remember), *amețeala dulce* (ibidem), *Dormi dulce somn netulburat* (Dormi).

Măreț: *băutor măreț* (Craii de Curtea Veche), *aerul atât de măreț* (ibid), *ruine mai mărețe* (ibidem), *măreața priveliște a noptii* (Remember), *De-atunci cad în ruină mărețe curți pustii* (Călugărița), *În grelele-i veșminte pășind măreț și-alene* (Domnița).

Semeț: *ruine semețe* (Craii de Curtea Veche), *căutătura-i semeață* (ibidem), *ruine mai semețe* (ibidem), *trăsături semețe* (ibidem), *portul semeț* (ibidem), *uitătura vioaie și semeață* (ibidem), *semeț avânt* (Remember), *scriptura semeață* (ibidem), *E mic de statură, fătarnic, semeț și crud din fire* (Boierul), *Îi adumbrea de farmec semeața frumusețe* (Sihastrul și umbra).

According to Tudor Vianu, individual epithets are to a certain degree somehow rare epithets as “they awake in the readers’ mind the effect of a surprise which enhances the interest and the astonishment with which we go through a remarkable writer’s pages.” (VIANU, 1965:175). Thus, the phrase *zboruri albe de porumbei* catches the reader’s interest due to the astounding association *zboruri albe*. The writer transfers a natural quality of the pigeons to their flight. The reader can also notice the usage of the oxymoron. A *flame* can be defined as “an area of red or yellow burning gas seen when something is on fire” (Dictionary of English Language and Culture: 492); in other words, it cannot be cold. In spite of this logic, the writer uses this noun in combination with the adjective *rece*. Similarly, the phrase *viața tristă de petrecere* involves an oxymoron, the adjective being in clear opposition with the noun which makes the reader think of joy and fun. In the phrase *pulberea fluidă a fântânii*, the noun is in striking contrast with its adjective.

The Relationship of Epithets

One can notice that the paired epithets are juxtaposed, unconnected or connected with the aid of a conjunction: *Vals domol, voluptos și trist* (Craii de Curtea Veche), *căutătura tulbure și posomorâtă* (ibidem), *privirea i se pierdea aiurea, blândă și tristă* (ibid), *inspirații mult nobile și grave* (ibidem). When analyzing paired epithets, particular attention should be paid to a special category made up of those pairs in which the first term functions as an adverbial determinative of the second one: *asa bogat căptușită* (Remember), *o terasă idilic cotropită de trandafiri* (ibidem).

Many of the epithets widely used by Mateiu Caragiale are also very productive in the works of his predecessors. Such epithets as *dulce*, *lin*, *tainic* (moral epithets or

epithets with a moral metaphoric usage) are stereotyped epithets endowed by the author with new meanings. When drawing a comparison between Mateiu Caragiale's prose and poetry and Eminescu's poems, one can notice that a great deal of Mateiu's preferred epithets are also explored by Eminescu in many of his poems.

Amar: *amara mângâiere* (Amorul unei marmure), *plânge amar* (Speranța), *glas amar* (La o artistă), *lira mea amară* (Când privești oglinda mării), *Un plâns amar* măneacă (Strigoii);

Albastru: *fluturi albaștri* (Frumoasă-i), *flori albastre* (Egipetul), *ochii ei* cei mari *albaștri* (Înger și demon), *fluturi mici albaștri* (Călin), *flori albastre* (*ibidem*), *noaptea lor albastră* (*ibidem*), *seninul cer albastru* (*ibidem*);

Adânc: *adâncile ape* (De-oi dormi), *adâncă mare* (Adâncă mare), *genunea cea adâncă* (Scrisoarea a IV-a), *adâncul mormânt* (Auzi prin frunze uscate), în *adânc suspină* (Memento mori), *adâncile dumbrave* (*ibidem*), codrului *adânci* cântări (*ibidem*).

The adjective *alb* is extremely frequent in Arghezi's poems: *albul* tău veșmânt (Psalm), *fluturi albi* cu ochi de aur (Agate negre), *luntrea-mi albă* (Satan), *cuiburi albe*, *perini albe* (Caligula), *păstorul alb* (Potirul mistic), *hlamide albe* (Vraciul).

Semeț and *măreț*, two of the most intensely used epithets in Mateiu Caragiale's literary creation are also widely used by Tudor Arghezi, but in the latter's case, they are more often than not used with an ironical nuance: *măreață* sărbătoare (Până atunci), *semeț* de slavă, slava te-n convoaie (Șoim de fată), strivit în ulița *măreață* (Chemarea), și ceața *semeață* e tunsă la piele (Nostalgii).

Simple and Complex Epithets

Epithets can consist of a unique term, representing a unique lexical-grammatical unit or of more terms which, even if they retain a certain degree of independence, equally contribute to express the respective trait. Simple epithets appear in huge numbers in the author's prose and poetry.

Complex epithets consist of several terms more or less closely linked together: Amurgul *rug de purpuri* (Clio), Va răsări iar umbra *cu chip înșelător* (Grădinile Amăgirii). Complex epithets can be made up of two simple epithets out of which the former (expressed by an adverb) is subordinated to the latter (expressed by an adjective): Eu îl privii mai bine. O nobilă tristețe/Adânc înțipărită pe chipu-i mult duios (Sihastrul și umbra), o terasă *idilic cotropită* de trandafiri de toate neamurile (Craii de Curtea Veche).

Singular, Multiple and Cumulative Epithets

The author creates his own world, most frequently by means of a unique characteristic. At a close analysis, one can notice that in most of his poems, singular epithets accompany almost every noun and even a great part of the verbs: Căci *uriase* stoluri la zări *încremenite*,/Zac norii ce, în pragul genunilor *cerești*,/ Par pajere-n cleștate de zgriptori *din povești*/Umbrind cetăți *în flăcări* cu turnuri *prăbușite*. (Clio)

Multiple epithets represent combinations of inner and outer characteristics: Mișcările-i sunt *line, molace, violene*/și dulcele-i grai curge *duios și răsfățat* (Domnița), Frumoasă-am fost odată, *senină, fericită* (Călugărița), o fire *pătimașă, întortocheată, tenebroasă* (Craii de Curtea Veche). They can be coordinated with the

aid of a conjunction: inspirații *mult nobile și grave* (Craii de Curtea Veche) or in constellation: De-atunci cad în ruină *mărețe curți pustii* (Călugărița), Muncindu-mi fără milă *sărmanul trup uscat* (Lauda Cuceritorului), Dormi *dulce somn netulburat* (Dormi), Dormi *rece somn ne'nfiorat*, (ibid), Dormi *veșnic somn îmbălsămat*. (ibid).

Static and Dynamic Epithets

Dumitru Irimia defines static epithets as “expressing fixed characteristics” (IRIMIA, 1979: 88) while dynamic epithets place characteristics in a perspective of becoming. One can thus distinguish active epithets from passive epithets. The former category comprises epithets expressing traits which are projected outwards: Păsea singur în viață, *nepășător*, cu fruntea sus (Remember), *somptuoasa* singurătate (ibid), *migăloasa* găteală (ibid), while the latter appear as a result of concluded processes: Nu-n file-*ngălbenite* stă-mbăsămată taina măririi strămoșești (Clio), o terasă idilic *cotropită* de trandafiri de toate neamurile și fețele (Remember).

Transparent and Transfigured Epithets

Transparent epithets are those epithets which in the present text do not acquire a different meaning from their basic lexical meaning: Ai păngărit râzând altare *sfinte* (Lauda Cuceritorului), o risipă de flori *rare* (Remember), o rouă măruntă de pietre *albastre* (ibid) or from one of their figurative meanings. The author intensely uses such epithets in those lines or passages referring to the spiritual dimension. The epithet *adânc* is repeatedly used with a figurative meaning: *adâncă* mea tilburare (Remember), fărâma-i de cer vânăt cu zare *adâncă* (ibid), privirea lui făcându-se și *mai adâncă* (ibid).

Unlike transparent epithets, transfigured epithets receive a different meaning from their basic meanings: *veninoasă* verdeată (Craii de Curtea Veche), vestigii *umile* (ibidem), lacuri *triste* (ibidem).

Visual, Caloric and Temporal epithets

The visual aspect is dominated in Mateiu Caragiale’s poetry by the epithet *negru*: Când *negrul* văl al nopții înfășură pământul (Clio), Pogoară stoluri *negre* de groaznice blesteme (Aspra), Un corb bătrân și-ntinde puternic *negrul* zbor (La Argeș). In his prose, the author prefers the epithet *albastru*.

The caloric dimension is represented by the epithet *rece*: La sănu-i *rece* să te poată strâng (Lauda Cuceritorului), Ascultă vântul *rece* în apriga-i mânie (Sihastrul și umbra), o *rece* sudoare (Craii de Curtea Veche), but also by its antonym *caldă* : Apoi la vatra *caldă*, pândi-vom blânda clipă (Sihastrul și umbra).

The temporal dimension is represented by epithets which share the idea of remoteness: Stă-mbăsămată taina măririi *strămoșești* (Clio), Ea în negru-i fund ascunde înecate *vechi* cetăți (Sihastrul și umbra), E-o cântare-*ndepărtată* ce visări apuse plângere (Mărturisire), *Veche* suflete apuse, mult mândre, mult înalte (Singurătatea), frumusețea muzicei *vechi* (Craii de Curtea Veche).

In conclusion, the study of the category of the epithet requires a lot of attention, being handled with great art throughout Mateiu Caragiale’s prose and poetry.

BIBLIOGRAPHY

Bojin, A., *Studii de Stil și Limbă Literară*, Editura Didactică și Pedagogică București, 1968
Caragiale, M., *Opere*, Editura Fundației Culturale Române, 1994
Dictionary of English Language and Culture, Longman, 1998
Irimia, D., *Limbajul poetic eminescian*, Editura Junimea, Iași, 1979
Oancea, I., *Istoria Stilisticii Românești*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1988
Vianu, T., *Despre stil și artă literară*, Editura Tineretului, 1965